

KORT

Helpt het afbouwen van antihypertensiva bij de vermindering van onbegrepen gedrag en het behoud van levenskwaliteit bij verpleeghuisbewoners met dementie?

ONDERZOEK High blood pressure and its treatment in the very old - Balancing benefits and risks
DOOR Jonathan Bogaerts
PROMOTIE 16 april 2025, Leiden

Aanbevelingen

Aanbevelingen voor de praktijk

1. Een lage systolische bloeddruk bij de alleroudsten is een voorspeller van algehele achteruitgang en een beperkte levensverwachting, maar is waarschijnlijk niet meer dan dat.
2. Omdat het afbouwen van antihypertensiva geen positief effect heeft op de kwaliteit van leven van verpleeghuisbewoners met dementie, is het onverstandig deze geneesmiddelen proactief af te bouwen.
3. Voor wettelijk vertegenwoordigers van ouderen met dementie die moeten besluiten over deelname aan wetenschappelijk onderzoek zijn behandelaars een niet te onderschatten bron van beïnvloeding.

Aanbevelingen en vragen voor vervolgonderzoek

1. Verder onderzoek naar de effecten van de behandeling met antihypertensiva die rekening houdt met de heterogeniteit tussen ouderen onderling, zal leiden tot meer uniforme klinische richtlijnen.
2. Toekomstige studies zouden moeten onderzoeken of ouderen in het verpleeghuis met dementie ook baat kunnen hebben bij een striktere controle van hoge bloeddruk.
3. Bij het uitvoeren van een grootschalig onderzoek in de verpleeghuissetting is een TOAST cruciaal ("Time", "Openminded", "Affiliation", "Subject" en "Team").

De DANTON studie

De DANTON studie was een gerandomiseerd uitkomst-geblindeerd onderzoek in verpleeghuizen van 26 zorgorganisaties. Bij verpleeghuisbewoners met matig-tot-ernstige dementie en een bloeddruk ≤ 160 mmHg werden antihypertensiva stapsgewijs afgebouwd (afbouwgroep) of gecontinueerd (controlegroep). De belangrijkste uitkomsten waren kwaliteit van leven en neuropsychiatrische symptomen. De studie werd vroegtijdig gestaakt omdat het afbouwen van antihypertensiva geassocieerd was met een toename van ernstige incidenten, waaronder overlijden. Hoewel het verhoogde risico op ernstige incidenten statistisch niet significant was, werd de kans op enig positief effect gerelateerd aan het afbouwen van antihypertensiva als zeer onwaarschijnlijk beschouwd.

Werven van studiedeelnemers in het verpleeghuis

Tijdens het uitvoeren van de DANTON studie waren voldoende tijd, een open houding en een relevant onderzoeksonderwerp belangrijke ingrediënten voor een geslaagde werving van studiedeelnemers. Daarnaast bleek de samenstelling van het onderzoeksteam cruciaal: idealiter vormt het een weerspiegeling van de relevante gesprekspartners op de werkvloer, en spreekt het zowel de taal van de bestuurder, als die van de behandelaar en de verzorgende. Mede dankzij de netwerkinfrastructuur van het UNC-ZH, kon op die manier een betrokken en langdurige samenwerking met de verschillende zorgorganisaties worden opgebouwd.

Conclusies

1. De afgelopen jaren is de visie op de behandeling van hoge bloeddruk bij de alleroudsten, en de rol van kwetsbaarheid hierin, sterk geëvolueerd.
2. Het proactief afbouwen van antihypertensiva bij verpleeghuisbewoners met dementie wordt afgeraden, vanwege een gebrek aan voordeel bij toegenomen kans op ongewenste effecten.
3. Toekomstig onderzoek moet verhelderen welke ouderen wel voordeel hebben bij het proactief afbouwen van antihypertensiva. Tot die tijd blijft het een individuele risico-baten analyse.